

VÅRE ROVDYR

årgang 3

4·89

Viggo Lee, 1980

issn 0801-4728

VARE ROVDYR

Postboks 17 - 2420 Trysil

Tidsskriftet VARE ROVDYR er medlemsorgan for foreningen
VARE ROVDYR, og utkommer fire ganger i året.

ANSVARLIG UTGIVER:
Foreningens styre

REDAKTØR:
Hilde Aaseth

Medlemskontingent 1990 Minimum kr 75,-
Abonnement Kr 75,-
Postgiro 4 42 94 94 Bankgiro 1800.20.97644

INNHold

Leder	105
Bondeorganisasjonenes forslag til Nordisk Råd	106
Vårt svar på høringsbrevet	108
Finland og "de fire store"	117
Ulven i Finland	124
Drap av radio-ulv oppklart	126
Etter forøkning	127

FORENINGEN VARE ROVDYR

arbeider for å spre fakta om rovpattedyr og rovfugler,
og for at disse artene skal leve i livskraftige bestander
og forvaltes etter norsk lov og internasjonale avtaler.

Forsidetegning: Viggo Ree

Baksidefoto: Paul Granberg

Trykk:
Gausdal Trykkeri

Utgitt med støtte fra
Verdens Naturfond

Bondelagsdemokrati?

Den 16/7-1988 ble en ulv skutt i Engerdal. Den 17/4-1989 ble en ulv overkjørt av snøscooter og drept i Sverige. Den 11/6-1989 ble en radiomerket ulv skutt og senket i et skogstjern i Valdres. Den 12/12-1989 ble en ulv skutt under elgjakt i Sverige.

Tilsammen betyr dette at 4 av Skandinavias restbestand på 5 - 10 ulver, forsettelig er drept i løpet av snaut 1½ år av hensyn til hobbyvirksomhet og snevre næringsinteresser!

Samtidig fremmer en liten gruppe politikere Nordens Bondeorganisasjoners Centralråd (NBC) sin "forvaltningspolitiske idé" overfor Nordisk Råd. Som kjent innebærer deres forvaltningsidé at "hovedansvaret" for å bevare ulven i Norden, skal legges til Finland hvilket var det eneste av de tre nordiske land hvis riksforsamling tok forbehold overfor denne arten ved ratifikasjon av Bernkonvensjonen.

I Våre Rovdyr nr. 4/87 og 2/88, har vi artikler om ulven i Finland, hvor konklusjonen er at bestandsstørrelsen er høyst usikker. Vi gjengir nå et par artikler fra det svenske "Våra Rovdjur", der Krister Persson går nærmere inn på dette problemet. De kart som presenteres over de finske avskytninger i årene 1978 til 1988 er talende, og konklusjonen om at Finlands faste ulvebestand kanskje ikke er større enn den "bestanden" Norge og Sverige har i grenseområdet på Finnskogen, er vel i tråd med det som mange har hatt en følelse av lenge.

Finlands forbehold ved ratifikasjon av Bernkonvensjonen, og mulighetene for store overestimeringer av rovdyrbestandene, er fortiet i NBC's forvaltningsplan.

Til tross for dette og det forhold som er nevnt innledningsvis, ser vi stadig at representanter fra Norges Bondelag hevder at norske bønder er positive til å beholde store rovdyr i norsk fauna, og at man ikke har grunnlag for å tro at de ikke vil omgås "nødvergeretten" med ansvar!

Det var Norges Bondelag som tok initiativet til NBC's forvaltningsplanlegging for store rovdyr. Med sine søsterorganisasjoner som ballast, prøver det nå å gå utenom de offentlige organer som har dette forvaltningsansvar - og som har avvist deres planer - direkte til et flernasjonalt organ for å få vedtatt sine ideer for vårt land!

Med et sideblikk til det som nå skjer i Øst-Europa, må det være grunn til å spørre om Nordisk Råd er innstilt på å innføre en slik form for "bondelagsdemokrati" her i Vesten?

Paul Granberg.

Bondeorganisasjonenes forslag til Nordisk Råd

NORDISKA RÅDET

Korrekturupplaga

A 895/8

Medlemsförslag om Fennoskandia (Finland, Norge och Sverige) som gemensam förvaltningsregion för stora rovdjur (brunbjörn, järv, varg och lodjur)

(Väckt av Johan Buttedahl samt Svein Alsaker, Harald Synnes, Karin Söder och Marjatta Väinänen)

Finland, Norge og Sverige er de land i Norden som har bestander av store rovdyr (brunbjørn, jerv, ulv og gaupa). Disse land betegnes samlet som Fennoskandia. Medlemsforslaget inkluderer ikke isbjørn, som er omfattet av annen internasjonal lovgivning.

Nordisk Råd var tidlig i gang med debatt om utvikling av en felles nordisk forvaltning av store rovdyr: I perioden 1968–73 tok Nordisk Råd ved flere anledninger opp spørsmålet om et felles samarbeid for å sikre bestander av store rovdyr. Disse diskusjonene har hittil ikke ført til formalisert samarbeid.

Det internasjonale press har økt for å bevare de store rovdyrartene i vår del av verden. Bjørn, jerv og ulv står oppført på listen over totalfredede arter i Europarådets konvensjon vedrørende vern av truede og sårbare planter og dyr (Bern-konvensjonen). Bernkonvensjonen pålegger hver Kontraherende Part å treffe de nødvendige lovgivnings- og administrative tiltak for å sikre et spesielt vern av de plante- og dyrearter som den omfatter. Gaupa er ikke tatt med på listen over totalfredede arter. Dette skyldes at denne art ikke anses truet i samme grad som de øvrige store rovdyr. I Norden har Finland, Sverige og Norge sluttet seg til og ratifisert Bernkonvensjonens hovedintensjoner.

Fennoskandia er i dag som nevnt et av få områder i verden som i et internasjonalt perspektiv fortsatt har bestander av store rovdyr. Dette på tross av at det har vært en tildels sterk reduksjon av bestandene i Fennoskandia de siste 100 år.

Reduksjonene skyldes først og fremst reguleringer og avskytninger som har vært utført for å beskytte befolkningens næringsvirksomhet. Rovdyrene har også i økende grad blitt presset ut av landskapet på grunn av bl. a. bygging av fritidshus og turistanlegg og at brukergrupper som jegere, sportsfiskere og fotturister øker i antall.

Det totale press på utmarksområdene er fortsatt økende. Ingen av landene i Fennoskandia kan i dag alene, ut fra en streng biologisk definisjon,

sies å ha *levedyktige* bestander av både brunbjørn, jerv, ulv og gaupe. Oversikten over bestandstørrelse og utbredelse viser derimot at Fennoskandia som felles region har levedyktige bestander av alle fire artene. Den kunnskap som i dag finnes om rovdvirenes biologi og økologi forteller at en forutsetning for rovdvireartenes overlevelse og bevaring på lang sikt er at bestandene har et tilstrekkelig stort antall individer med en sammenhengende utbredelse.

Det at Fennoskandia etableres som en felles forvaltningsregion betyr ikke at Finland, Norge og Sverige skal betraktes som en restriktiv vernezone. Forslaget innebærer en økologisk og administrativ avgrensning av et Fennoskandisk slerbruksareal. Innenfor forvaltningsregionen bør myndighetene og interesseorganisasjonene samarbeide for å integrere levedyktige rovdvirstammer i det miljø og den næringsvirksomhet som samfunnet til en hver tid ønsker. Primærnæringsenes utøvere, friluftsfolk og rovdvyr skal i prinsippet leve side om side.

For å dempe konfliktsnivået i rovdvyrforvaltningen er det nødvendig å bedre kommunikasjonen mellom ulike interessegrupper. Et første mål bør være å etablere nye og helhetstenkende samarbeidsråd som skal fungere som rådgivende organer for forvaltningsmyndighetene. Samarbeidsrådene bør opprettes på lokalt, regionalt, nasjonalt og nordisk nivå, og bør best av representanter fra ulike interessegrupper.

Et Nordisk Samarbeidsråd bør være sammensatt av en representant fra myndighetene og følgende interessegrupper i hvert land:

- Naturvernorganisasjoner
- Jord- og skogbruksorganisasjoner
- Reindriftsorganisasjoner
- Jegerorganisasjoner

De indre forhold i hvert land er tildels svært forskjellige. Hvordan samarbeidsrådene skal sammensettes på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå og hvor mange samarbeidsråd myndighetene ønsker å etablere, bør derfor avgjøres i det enkelte land.

I tillegg til å etablere samarbeidsråd, bør forvaltningsmyndighetene tilføres tilstrekkelige resurser for å kunne etablere et godt hjelpeapparat når rovdvyr gjør skade.

Et forvaltningspolitisk samarbeid om felles rovdvyrforvaltning i Fennoskandia i regi av Nordisk råd vil gi de nordiske land økende internasjonal prestisje i miljø- og naturvernarbeidet.

Med henvisning til ovenstående foreslås det at:

- Nordisk Råd skal arbeide for at Fennoskandia (Finland, Norge og Sverige) etableres som forvaltningsregion for store rovdvyr (brunbjørn, jerv, ulv og gaupe).
- Nordisk Råd anbefaler at Nordisk Ministerråd oppretter et representativt Nordisk samarbeidsråd med rådgivende status overfor forvaltningsmyndighetene for iverksettelsen av Fennoskandia som felles forvaltningsregion for store rovdvyr. Samarbeidsrådets første oppgave, bør være å utarbeide et utkast til felles forvaltningsprogram.
- Nordisk Råd anbefaler at Nordisk Ministerråd avsetter midler for å oppfylle intensjonene i medlemsforslaget.

Oslo, 22. august 1989

Johan Buttedahl (Sp)

Sven Alsaker (KrF)

Harald Synnes (KrF)

Karin Söder (c)

Marjatta Väänänen (K)

Til Nordisk Råd,
Den norske delegasjonen
Stortinget,
0026 OSLO 1.

Follebu 13.12.89

Svar på høringsbrev om medlemsforslag A 895/j om Fennoskandia (Finland, Norge og Sverige) som felles forvaltningsregion for store rovdyr (brunbjørn, jerv, ulv og gaupe).

"Medlemsforslag om Fennoskandia (Finland, Norge och Sverige) som gemensam förvaltningsregion för stora rovdjur (brunbjörn, järv, varg och lodjur)", fremmes som forslag fra politikerne: Johan Buttedahl, Harald Synnes, Sven Alsaker, Karin Søder (Sverige) og Marjatta Väänänen (Finland).

Det er ikke riktig. Forslaget kommer i sin opprinnelse fra Norges Bondelag via Nordiske Bondeorganisasjoners Centralråd (NBC) - altså fra en privat næringsorganisasjon - hvilket vil bli vist senere i vår uttalelse.

Bak forslaget ligger et planarbeid, utført av noen få personer. Det har, i det minste delvis, ikke vært underlagt organisasjonsmessig behandling, og ikke vært utenfor organisasjonene til høring. Forslaget inneholder betydelige faglige svakheter, og de fulle siktemål og konsekvenser er i utrolig liten grad synliggjort i forslagsskrivet.

Planverket kommer i strid med norsk villtlovgivning, og det internasjonale avtaleverk Bernkonvensjonen. Det er derfor nesten utrolig at tre norske politikere, som alle var med på det enstemmige stortingsvedtaket om ratifisering av Bernkonvensjonen, kan stå som forslagsstillere for denne sak overfor Nordisk Råd!

Politiske vedtak.

I Norge er forvaltningen av den ville fauna underlagt Miljøverndepartementet og Direktoratet for naturforvaltning. Dette direktorat har ett rådgivende organ hvor både næringsinteresser og andre samfunnsinteresser er representert. Forvaltningen er regulert ved Lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet. Denne lov omfatter "alle viltlevende landpattedyr og fugler, amfibier og krypdyr" (lovens paragraf 2). Lovens formål er fastlagt i paragr. 1, som lyder: "Viltet og viltets leveområder skal forvaltes slik at naturens produktivitet og artesrikdom bevares".

I 1986 ratifiserte et enstemmig norsk Storting en konvensjon av 19. september 1979 vedrørende vern av ville europeiske planter og dyr og deres naturlige leveområder (Bernkonvensjonen, St.prop. nr. 12 1985/86). Denne konvensjonen administreres av en permanent komité innen Europarådet, og den forplikter de kontraherende parter.

Konvensjonens formål fremgår bl.a. av innledningen. Der heter det at medlemsstatene i Europarådet og andre signatarstater til denne Konvensjonen, erkjenner den vesentlige rolle som vill flora og fauna spiller i å vedlikeholde den biologisk balansen, og erkjenner at vern av vill flora og fauna må tas i betraktning av regjeringene i deres nasjonale målsettinger og planer, og at det må etableres internasjonalt samarbeid for å beskytte trekkende arter.

Som det fremgår, har konvensjonen en tosidig verneintensjon. Nemlig det nasjonale vern innenefor den enkelte stat, og det internasjonale vern som trekkende arter krever. Konvensjonen har dessuten et eget punkt (artikkel 4, pkt. 4) som omhandler vern av naturlige leveområder, der disse ligger i grenseområder.

Det nasjonale verneansvar fremgår klart ved at de forskjellige artikler som omhandler dette begynner med at: "Hver kontraherende part skal treffe ----", mens det internasjonale verneansvar fremkommer ved at de respektive artikler begynner med: "De kontraherende parter forplikter seg ----".

Således fremgår det av artikkel 6 at: "Hver kontraherende part skal treffe nødvendige og egnede lovgivnings- og administrative tiltak for å sikre det

spesielle vern av arter av vill fauna som er angitt i vedlegg II". I nevnte vedlegg er bl.a. artene brunbjørn, jerv og ulv listeført, og i artikkelens fortsettelse fremgår det at det skal være forbudt å forsettlig drepe, holde i fangenskap eller ødelegge og forstyrre deres yngle- og hvilesteder. Av artikkel 9 fremgår det at unntak fra denne fredningen bare kan gjøres "under forutsetning av at det ikke er noen annen tilfredsstillende løsning, og at unntaket ikke vil være skadelig for vedkommende bestands overlevelse". De enkelte staters nasjonale plikter for disse bestemte arter skulle dermed være uomtvistelige.

I konvensjonens artikkel 3 blir hver kontraherende part forpliktet til å ta skritt for å fremme nasjonale planer for vern av vill flora, vill fauna og naturlige leveområder med særlig hensyn til truede og sårbare arter, og hver kontraherende part forplikter seg til å ta hensyn til vill flora og fauna i sin planleggings- og utviklingspolitikk.

Oppfølging.

I Norge har Direktoratet for naturforvaltning utarbeidet forvaltningsplaner for brunbjørn, jerv og ulv, som fremmes for Stortinget. Ved hjelp av en landsomfattende viltområdekartlegging, som gjennomføres ved miljøvernavdelingene i fylkene, blir viltinteressene ivaretatt ved planleggings- og utviklingspolitiske vedtak. Dette er forøvrig i tråd med Viltloven. I denne planleggings- og utviklingsprosessen blir de kommunale viltnemnder og deres fylkesvise fellesorgan, som begge deler blir valgt lokalt, slik at også lokale interesser blir representert, koblet inn, og spiller en avgjørende rolle.

Bernkonvensjonens artikkel 10 omhandler de kontraherende parters plikt til "i tillegg til de tiltak som er fastsatt i artikkel 4,6,7 og 8, å samordne sin innsats for vern av de trekkende arter som er angitt i vedlegg II og III". Et slikt samarbeid er allerede etablert gjennom et utvalg under Nordisk Ministerråd. Dets mandat er å koordinere rovviltforvaltningen i Norden. Til dette har Nordisk Råd bevilget penger, og det er ellers igang større forskningsprosjekter på bjørn og ulv under dette samarbeidet.

Private utspill.

Ut fra ovenstående skulle rammene om en forvaltning i tråd med både vår nasjonale lovgivning og Bernkonvensjonen være ivaretatt, i regi av de

offentlige myndigheter som har dette som forvaltningsansvar. Man må derfor stille et spørsmål ved hvorfor en privat næringsorganisasjon går ut over sitt kompetanseområde og utenom alle offentlige forvaltningsorganer og også andre private interesseorganisasjoner med sine egne forvaltningsprinsipper som den vil fremme for et flernasjonalt organ.

Allerede i juni 1986 ble det lagt fram en "Utredning om forvaltningen av bjørn, jerv og ulv i Norge" av Landbrukets Utmarkskontor. Dette var et samarbeidsorgan mellom Norges Bondelag og Norges Skogeierforbund, og ble ledet av Bjørnulf Kristiansen. Utredningen ble utført av Morten Kolstad (som senere har skiftet navn til Morten Muus Falck), og med Ivar Mysterud som fagbiologisk rådgiver.

Utredningen viser at utrederne allerede her tok sikte på å svekke Bernkonvensjonenes forpliktelser, i det utredningen har et eget kapittel om "Nordiske storregioner" og at "Forslag til omtrentlig antall bjørn, jerv og ulv som kan bevares i henholdsvis nord-norsk og sør-norsk forvaltningsregion" kun tillater spredte individer av en dyreart (ulv) som må leve i familiegrupper for å kunne forplante seg.

Av forordet i utredningen går det frem at: "Forslagene har ikke vært underlagt organisasjonsmessig behandling i Norges Bondelag og Norges Skogeierforbund". Samtidig hevdes det i forordet at: "Utredningen er utført av Landbrukets Utmarkskontor og Biologisk Institutt, Universitetet i Oslo". I brev til Foreningen Våre Rovdyr av 18. juni 1987 (bilag 1), har Universitetsledelsen i Oslo avvist at Biologisk Institutt som institusjon har noe faglig ansvar for denne utredningen. Selv om utredningen ikke er undertegnet med noe navn, står vi dermed tilbake med tre enkeltpersoner som ansvarlige for utredningen. (Landbrukets Utmarkskontor ble forøvrig nedlagt like etter at denne utredningen ble offentliggjort.)

Etter dette ble det fra Norges Bondelag fremmet forslag overfor Nordens Bondeorganisasjoners Centralråd (NBC) om å nedsette et utvalg som skulle presentere en plan for felles nordisk forvaltning av de store rovdyrartene, hvilket ble vedtatt på et møte i Helsingfors 28. april 1987.

Utvalget besto av to representanter fra hvert land, hvorav Bjørnulf Kristiansen var en av de to norske representantene. I tillegg ble Morten Muus Falck oppnevnt som sekretær, og både han og Ivar Mysterud ble oppnevnt som fagpolitiske og biologiske rådgivere. Tilsammen besto altså utvalget av 8 personer, hvorav 4 var fra Norge. 3 av disse var sentrale personer i den ovenfor nevnte norske utredningen.

I oktober 1988 la utvalget fram sin plan: "En presentasjon av Norge, Sverige og Finland som felles forvaltningsregion - Bjørn, jerv, ulv og gaupe i Norden". I innledningen heter det at: "Nordisk Råd er gjennom et medlemsforslag invitert til å utlyse 1990 som et nordisk biologår" (hvem står egentlig bak forslaget?). "En konkret politisk handling i et slikt biologår kan være å etablere Norge, Sverige og Finland som et felles forvaltningsområde for store rovdyr". Og videre heter det at: "Utvalgets ønske er å fremme denne forvaltningsideen for Nordisk Råd". Når man så videre vet at forslagsskrivet overfor Nordisk Råd er ført i pennen av Ragnar Kvaale i Foreningen Norden, som har benyttet Morten Muus Falck som konsulent (bilag 2) skulle forbindelseslinjen tilbake til Norges Bondelag og Landbrukets Utmarkskontors utredning være ganske uomtvistelig.

I forordet finner man ellers følgende uttalelser: "For landbruksinteressene i de nordiske land er det viktig at vern av store rovdyr tilpasses næringsvirksomheten". Sammenholder man dette med norsk viltlovs paragr. 1, 6, 7 og 8 må vel konklusjonen bli at næringsinteressene plikter å ta hensyn til vernet av truede arter, og ikke ensidig omvendt. Videre er det uttalt: "Hvordan rovdyrbestandene bør sikres et langsiktig vern har vært uklart". Dette bør sammenholdes med norsk viltlov, norsk forvaltningsapparat, Bernkonvensjonen, og det formaliserte samarbeidet under Nordisk Ministerråd som er beskrevet ovenfor.

NBC-planen er todelt, hvor del 1 presenterer en "forvaltningsidé" og den "politiske intensjonen", mens del 2 tar for seg den "forvaltningsfaglige begrunnelse".

Planens hovedmotiv er en fordeling av ansvaret for de enkelte arter mellom landene. I ettertid hevder talsmenn for Norges Bondelag at dette er en "misforståelse", og at fordelingen ikke skal gi de enkelte artene dårligere vern

i det enkelte land. I planteksten er begrepet "hovedansvar" brukt, og dette skal fordeles til det land som har den største bestanden av den enkelte art.

Bernkonvensjonens intensjoner er (selvfølgelig) at den enkelte art skal ha det strengeste vern der den er mest truet, - og jo mere truet jo strengere vern.

En ansvarsfordeling etter NBC's prinsipper, vil bety det motsatte, og uvegerlig føre til stadig innskrenkning av artens utbredelsesområde. En slik utvikling er da også helt i tråd med de ønsker som enkelte talsmenn for Norges Bondelag har kommet med gjennom massemedia, bl.a. i NRK-Dagsrevyen den 21/12-88 (bilag 3).

Et slikt ønske synes også klart understøttet ved at planen legger hovedansvaret for å bevare ulven i nordisk fauna til det eneste land som reserverte seg mot denne art ved ratifikasjonen av Bernkonvensjonen. **At Finlands Riksdag tok reservasjon for artene brunbjørn og ulv ved ratifikasjon av Bernkonvensjonen er overhodet ikke nevnt i planarbeidet!**

I 1987 ble det ved Norges Landbrukshøgskole på Ås foretatt en undersøkelse over den norske befolknings holdninger, betalingsvillighet og ønsker med hensyn til store rovdyrarter i norsk fauna (Institutt for Skogøkonomi, rapport 5/1987). Denne viser at ca. 80% av befolkningen ønsker å beholde disse artene i norsk fauna, og at betalingsvilligheten for å oppnå dette er langt større enn hva dyrene koster samfunnet idag. Betegnende nok er også dette forbigått i taushet i NBC's plan.

Planens del 2 (den faglige begrunnelse) inneholder meget store faglige svakheter, som det vil føre for langt å gå grundigere inn på.. Men vi finner det riktig å peke på ett illustrerende eksempel. Det heter bl.a. at: "Det er nær sammenheng mellom befolkningstetthet, landareal og størrelsen på rovdyrbestander. Der hvor det ikke lenger finnes relativt store ubebygde naturområder eksisterer det heller ikke levedyktige bestander av store rovdyr". Denne påstanden kommer i et underlig lys når man vet at områder i Mellom-Europa som har ca. 12 ganger så tett befolkning pr. arealenhet, samtidig har ca. 1630, -ettusensekshundreogtredve- ganger så mye ulv pr. arealenhet som de skandinaviske landene har! Skandinavia, med sin tynne

befolkning, har den desidert tynneste ulvebestanden av de områder i verden som fortsatt har ulv.

Nevnes bør også at man i planen finner en liste med takksigelser til personer som skal ha kommet med "verdifulle innspill i forbindelse med arbeidet" med planen. Vi har kontaktet et par av disse personer, som begge sier at de ikke har hatt noe med dette planarbeid å gjøre (vedlegg 4) . Det synes ganske betegnende for dette planarbeidet.

Forslagsskrivet til Nordisk Råd.

Når grunnlaget for forslaget som fremmes for Nordisk Råd har store faglige svakheter, vil selvfølgelig også forslagsskrivet være preget av det. Som det fremgår tidligere i vår uttalelse er det ikke riktig når det heter at diskusjonene i Nordisk Råd ikke har ført til formalisert samarbeid. Som påpekt er det nedsatt et utvalg under Nordisk Ministerråd med mandat å koordinere rovdyrforvaltningen i Norden, det er bevilget penger, og det er kommet igang store forskningsprosjekter.

Det er en sannhet med store modifikasjoner når det sies at Finland, Sverige og Norge har sluttet seg til og ratifisert Bernkonvensjonen om vern av disse dyrearter, når Finland har tatt forbehold om både brunbjørn og ulv..

Når det hevdes at: "Ingen av landene i Fennoskandia kan idag alene, ut fra en streng biologisk definisjon, sies å ha levedyktige stammer av både brunbjørn, jerv, ulv og gaupe", er dette en stor faglig svakhet. For det første har man bare unntaksvis gode bestandsestimater for store rovdyr i de enkelte land. For det andre bygger denne påstanden kun på rent teoretiske modellberegninger, basert på strengt isolerte bestander. Det hersker imidlertid betydelig faglig uenighet om holdbarheten av disse beregninger. Med de kunnskaper man nå har om vandringskapasitet hos de store rovdyra i Skandinavia kan ingen rovdyrbestander her sies å være isolerte. Disse modellberegningene har derfor ingen praktisk verdi i rovdyrforvaltningen.

I forslagsskrivet heter det at: "Det at Fennoskandia etableres som en felles forvaltningsregion betyr ikke at Finland, Norge og Sverige skal betraktes som en restriktiv vernesone". Her må det på det sterkeste poengteres at Bernkonvensjonens intensjon er at tre av de angjeldende arter som er

oppført i konvensjonens vedlegg II nettopp skal underlegges et restriktivt vern, på grunn av utryddelsesfare! På dette punkt er altså forslaget et klart brudd på Bernkonvensjonen.

Videre heter det i skrevet: "Forslaget innebærer en økologisk og administrativ avgrensning av et Fennoskandisk felbruksareal". Hva ligger i begrepet felbruksareal? Er det et areal som skal brukes så ensidig at opprinnelige dyrearter ikke lenger kan få det vern som det enkelte land har forpliktet seg til gjennom Bernkonvensjonen?

Et poeng i forslaget ser ut til å være at det skal opprettes "samarbeidsråd" med rådgivende status overfor forvaltningsmyndighetene. Dette skal i første rekke tjene til "å dempe konfliktnivået i rovdyrforvaltningen". Siden forslaget kommer fra Norge må det være grunn til å spørre hvorfor de rådgivende organer som allerede finnes her, og hvor næringsinteressene i vesentlig grad er representert, ikke for lengst har dempet dette nivå. Kan det tenkes at det høye konfliktnivået beror på at enkelte næringsinteresser ikke helt har fattet at norsk lov og internasjonale avtaler tilsier at næringslivet må ta hensyn til vernet, og ikke ensidig omvendt? Man må ikke glemme at enkelte næringsorganisasjoner (Norsk sau- og geitalsag) som er tilknyttet Norges Bondelag i forhandlinger med staten, har stående et vedtak om at en av disse dyrearter skal bort fra norsk fauna.

Til sist skal påpekes at det i skrevet heter at: "Samarbeidsrådets første oppgave bør være å utarbeide et utkast til felles forvaltningsprogram". På bakgrunn av foranstående bør man med en viss tyngde kunne hevde at dette forvaltningsprogrammet allerede er utarbeidet, i én næringsinteresses regi, selv om det er lite synlig i forslagsskrivet.

Konklusjon.

Forslaget til Nordisk Råd er undertegnet av politikerne Johan Buttedahl, Harald Synnes, Sven Alsaker, Karin Söder og Marjatta Väänänen. Forslaget er en videreføring av Landbrukets Utmarkskontors "utredning om forvaltning av bjørn, jerv og ulv i Norge", gjennom Nordens Bondeorganisasjoners Centralråds planarbeid: "En presentasjon av Finland, Sverige og Norge som felles forvaltningsregion - bjørn, jerv, ulv og gaupe i Norden".

Dette utredningsarbeidet, som er utført av få personer, har i det minste delvis ikke vært underlagt organisasjonsmessig behandling og lider av store faglige svakheter. Det kommer bl.a. i motsetningsforhold til Bernkonvensjonen.

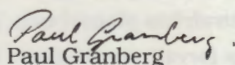
Forslaget som i sin opprinnelse kommer fra en privat næringsorganisasjon, er ikke fremmet gjennom de nasjonale offentlige organer som har dette forvaltningsansvar, og fremmes heller ikke gjennom det flernasjonale organ som er tillagt dette ansvar gjennom internasjonal overenskomst (Bernkonvensjonens sekretariat).

Såvel Direktoratet for naturforvaltning som Miljøverndepartementet og Statens naturvernråd har avvist det planarbeid som forslaget bygger på (bilag 5). Også 50 nordiske natur- og dyrevernorganisasjoner har protestert på planene og bedt Europarådet fastholde Bernkonvensjonens prinsipper. Til dette har Bernkonvensjonens sekretariat i brev svart at det juridiske ansvar forblir hos den enkelte nasjon.

Det må være grunn til å stille spørsmålstegn ved hvordan samfunnet skall utvikle seg dersom en enkelt privat interesse (én eller et fåtall personer) slik skal kunne fremmes, på siden av alle andre samfunnsinteresser, private som offentlige, direkte til et flernasjonalt organ, og bli vedtatt der. Dette spesielt når det dreier seg om saker som uten tvil vil bli meget pinlig for Norges anseelse utad.

Foreningen Våre Rovdyr kan ikke se annet enn at et nordisk samarbeid i pakt med Viltloven og de internasjonale forpliktelser vi har ifølge Bernkonvensjonen allerede er etablert. Det skulle derfor ikke være noen grunn for å sinke det arbeid som er i gang, med slike private spesial-utspill. Vi vil på det sterkeste advare Nordisk Råd mot å la seg villedes av dette forslaget. Derimot vil Foreningen Våre Rovdyr oppfordre Nordisk Råd om å styrke det samarbeidet som allerede er etablert.

for styret i Foreningen Våre Rovdyr

Paul Grånberg

formann

Finland og «de fire store»

(Fra Våra Rovdjur nr. 1 - 1989)

Av Krister Persson

De nordiska bondeorganisationernas "rovdyrutvalg" föreslår att Finland skall påta sig ansvaret för att en livskraftig vargstam skall kunna leva kvar i Fennoskandien.

Följande artikel av Krister Persson visar att Finlands vargstam troligen både är överskattad vad gäller individantal samt att den beskattas genom jakt i samtliga gränslän mot Sovjet. Finland har dessutom, i samband med ratificeringen av Bernkonventionen, reserverat sig vad gäller tillämpningen av konventionen på bland annat varg. Vargen åtnjuter alltså inget effektivt skydd i Finland.

Red.

Den finska vargstammens utveckling och öde är av största betydelse för vargens möjligheter att överleva i Norden. Den kontinuerliga invandringen från vargtätare områden i Sovjetunionen riskerar att upphöra då det viltstängsel som är under byggnad längs Sovjetunionens västra gräns färdigställts.

Detta stängselbygge har bekräftats av Nikolaj Gilts, direktör vid skogsindustriinstitutet i Petrozavodsk, då han besökte Umeå den 17 december 1988.

Stängslet som innefattas i nuvarande femårsplan syftar till att "stänga inne" älg, ren och vildsvin men kommer givetvis också att förhindra varginvandring till Finland. De närmaste årens vargpolitik i Finland kan därför avgöra vargens framtid i Norden, ett mycket oroande faktum bl.a. med tanke på rabiesutbrottet i sydost.

Den finska vargpolitiken förses med beslutsunderlag ifrån Vilt- och Fiskeriinstitutet, vars rovdjursforskning handhas av Dr. Erik S. Nyholm i Kuusamo. Denne har 100.000 skr/ år för att beräkna stammarna av björn, järv, lo och varg. Detta tycks mig vara en för mildrande omständighet.

De nedan presenterade uppgifterna kommer ifrån två telefonsamtal, den 4/1 och den 18/1 1989, med nämnde Nyholm och ifrån en rapport utgiven av Vilt- och Fiskeriinstitutet den

16/1 1989 som Dr. Nyholm ansvarar för. Den del av rapporten som utslutande behandlar varg har över-satts av Adj. Lars Danskog vid Dragonskolan i Umeå. Rapporten behandlar utvecklingen för hela den period som Erik S. Nyholm ansvarar för rovdjursforskningen fram t.o.m. 1987.

Underlaget har sammanställts utifrån rapporter till rovdjursforskningsavdelningen ifrån 720 rapportörer i viltvårdskretsarna (se bifogade kartor). Dessa rapportörer har utbildats av Erik S. Nyholm och de kontrollerar rapporter inom respektive område. De antalsuppskattningar som görs utgår ifrån:

- a) direkta observationer
- b) spår
- c) spillning.

PROJEKT VARG

Projekt Varg underkänner de finska antalsuppskattningarna och anser att numerären är grovt överskattad. Utifrån ett antal besök under senare hälften av 70-talet, en resa 1981 och Erik Isaksons resor 850410-17, 861201-17 och 870216-27, då han sammantaget hittade 10 vargspår trots 760 mil i bil, anser jag mig kunna påstå följande: Finland har vargflockar på den östra gränsen. Dessa vargar som rätteligen till minst hälften skall räknas in i den Sovjetiska vargpopulationen, skjuts då de kommer in på finsk sida gränsen. Det-

ANTAL 800

Yksilöä

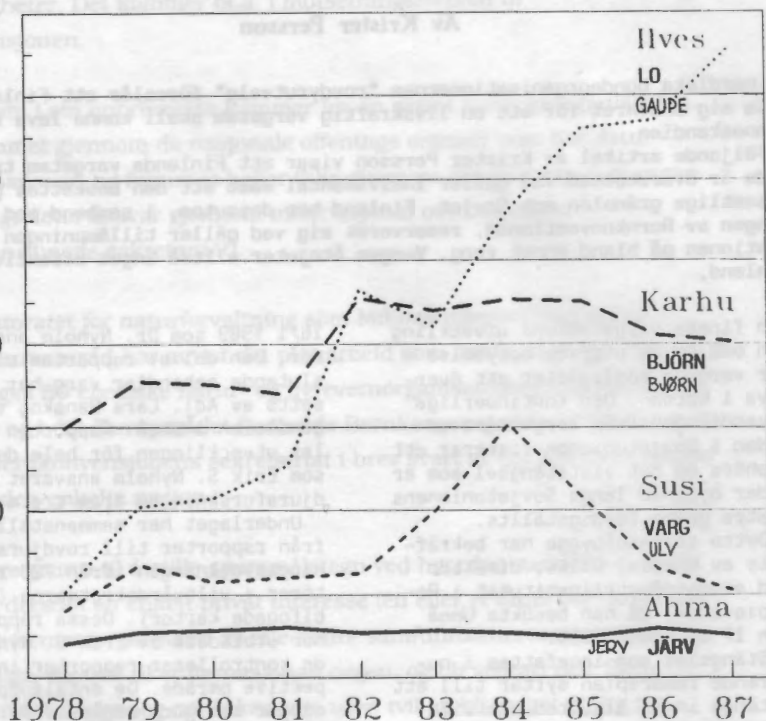

Bild 1. Diagrammet är ur Vilt- och Fiskeriinstitutets rapport s. 7 och visar "Antalet av de fyra stora rovdjuren 1978 - 87".

FRÅN DEN FINSKA POPULATIONEN AVLÄGSNADE VARGAR, 1978 - 1987.

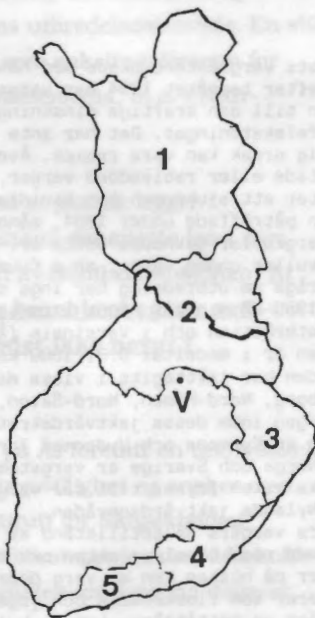
År	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87
Antal	32	34	20	10	20	32	50	48	35	12

(Nyholm, skriftligt meddelande. Ej tidigare publicerat.).

ta medför att avskjutningssiffrorna varje år blir höga men att den finska vargstammen vid jaktsäsongens slut inte är nämnvärt större än den svenska. Vi välkomnar därför att de finska naturvårdsorganisationerna nu tillsammans med Vilt- och Fiskeriinstitutet skall samarbeta för att förbättra inventeringarna. Detta till trots ser

framtiden inte ljus ut då den finska staten inte tycks vilja underhålla ens en liten vargpopulation.

Antalet rovdjursdödade renar i Finland uppgår till ca 600 årligen (Nyholm, muntligt meddelande). I Sverige utbetalas ersättning för ca 7000-8000 renar per år. Av de 600 finska renarna dödar varg 200-250/år.

1. LAPPLAND

2. ULEÅBORGS LÄN som delas
av gränsen för renskötsel-
området

3. NORD-KARELEN 17782 km²

4. KYMMENE 10783 km²

5. NYLAND 9898 km²

6. VIEREMÄ

Vintern 88/89 har 6 vargar skjutits i Kuusamo och 8 stycken i Tuohmajärvi. Dessutom har en varg, en hane på 43 kg skjutits i Uleåborgs län. Detta djur tillhörde en grupp om fem som upptäckts i Vierämä. Nyholm tror att gruppen består av ett föräldrpar med 3 valpar och att hanen nu är skjuten (Nyholm, muntligt meddelande). Stämmer detta är det den andra kända vargföryngringen i Norden 1988.

RIISTANTUTKIMUSOSASTON MONISTETTU

TIEDOTE No 83 HELSINKI 16/1 1989

SUURPETOKANTOJEN KEHITYKSESTÄ MAASSAMME VUOSINA 1978 - 1987

Erik S. Nyholm

Varg

Landets vargbestånd ökade med nästan fyra gånger mellan åren 1978-84 (bild 1), men efter toppåret 1984 har vargantalet nu minskat för tredje året i rad. Orsaken till den kraftiga minskningen har angetts vara sjukdomar, olaga jakt och felskattningar. Det har inte gått att få stöd för något antagande, men en möjlig orsak kan vara rabies. Även om man inte har påträffat några rabies-smittade eller rabiesdöda vargar, vet man från annat håll av vargens beteendemönster att sjukdomen kan spridas inom arten.

Man påträffade under 1984, många vargar med avvikande beteende, iakttagelser av vargkullar saknades detta år. En tid senare, 1987 påträffades på nytt två vargkullar under våren, en i Kuusamo och en i Nord-Karelen.

Ifråga om utbredning har inga stora förändringar inträffat. Antalet har under 1980-87 minskat något i renskötselområdet, Syd-Savon, Nord-Karelen, Svenska Österbotten och i Varsinais (Åbo län, Krister Persson anmärkning), minskningen är i medeltal 0.31/1000 km². Ökning i antal eller invandring från andra områden har iakttagits i vissa delar av Lappland och Syd-Hämen, Kainu, Kymmene, Uleåborg, Nord-Hämen, Nord-Savon, Satakunnan och Uudenmaa (Nyland, KP anm.). Ökningen inom dessa jaktvårdskretsar är i medeltal 0.27/1000 km², av dessa områden är Kymmene och Uudenmaa för närvarande de områden där rabies uppträder.

I Norge och Sverige är vargstammen svag, men stark i Sovjet-Karelen. När Finska viken fryser till får vargstammen påspädning österifrån till Kymmene och Nylands jaktvårdsområden.

Våra vargars hälsotillstånd är förträffligt. Problemet med vargen är konflikter med renskötseln, jakten och till viss del med boskapsskötseln. När marken fryser på hösten kan en varg döda åtskilliga renar på en gång, därför att den fungerar som flockledare och jagar åt hela flocken. Som exempel kan nämnas att, i fråga om köttåtgång, kan en kull på 6 valpar tillsammans med honan äta 280 kg älg på fem dygn.

Vad beträffar jakten så grundar sig konflikten på det faktum att vargen dödar och äter jakthundar. I en del fall kan förlusten för hundägaren vara oersättningsvärd. En del vargar är till och med förtjusta i att jaga hundar, vilket medför att de oersättningsvärda förlusterna kan bli mycket stora.

Den rätt goda älgstammen, 120.000 djur, håller för närvarande nere förluster inom boskapsskötseln. I förhållande till vargen känner man i allmänhet större rädsla och därmed mer negativ inställning än till andra stora rovdjur. Av denna anledning möter försök till ökning av vargstammen på svårigheter i landet. Vargens förmåga till förökning är bättre än för de andra stora rovdjuret och dess täthet kan öka tydligt inom loppet av några år. I Sovjet-Karelen har man påträffat kullar på upp till 12 valpar och i gränzonen till Ilomantsi påträffades 1982 två kullar med 7 resp. 11 valpar.

(slut översättning).

UNDANTAG FRÅN BERN-KONVENTIONEN

I Finland trädde Bernkonventionen i kraft 1986-04-01. I samband med ratificeringen har Finland gjort följande reservation:

Finland tillämpar inte konventionen på följande arter:
Varg, björn, duvhök, mellansork och huggorm.

(Förordning nr 29 (Finlands författningssamling nr 228/86).

FÖRORDNING GÄLLANDE BLAND ANNAT

VARGJAKT, 881223-901231.

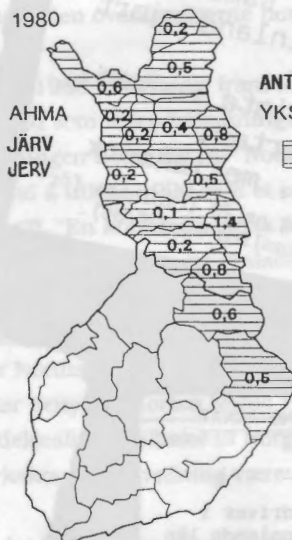
§2. Jakt på varg får bedrivas i Nylands, Kymmene och Lapplands län 1/11 - 31/3 samt i Norra Karelen och Uleåborgs län 1/11 - 28/2. För övrigt är vargen fridlyst.

§4. Har björnen, vargen eller jävren på någon ort förökats i hög grad eller visat sig vara skadlig, kan jord- och skogsbruksministeriet bevilja undantag från fredningarna eller föreskrifterna rörande fångstmetoder.

§6. Utan hinder av vad som stadgas ovan i denna förordning får björn, varg eller järv dödas på bar gärning ifall detta är nödvändigt för avvärjande av överhängande fara som riktas mot människa, husdjur eller ren.

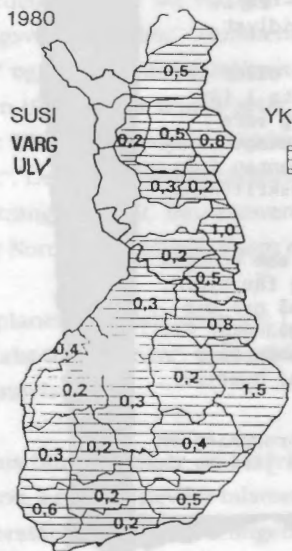
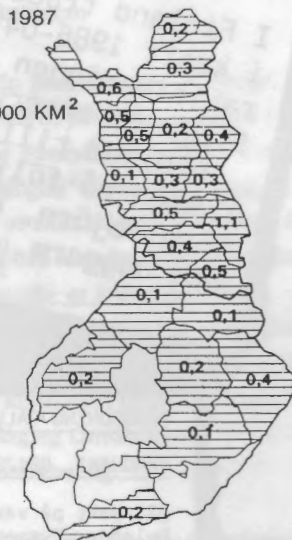
(Förordning nr 1165 (Förordning om jakt på björn, varg och järv av den 23/12 1988),

Följande 8 kartor visar förändringen i antal/1000 km² hos varg, lodjur, björn och järv från 1980 till 1987 i de olika finska viltvårdskretsarna. Kartorna är baserade på uppgifter från de 720 rapportörerna. Kartorna är ur Vilt- och Fiskeriinstitutets rapport, sidorna 8 - 11.

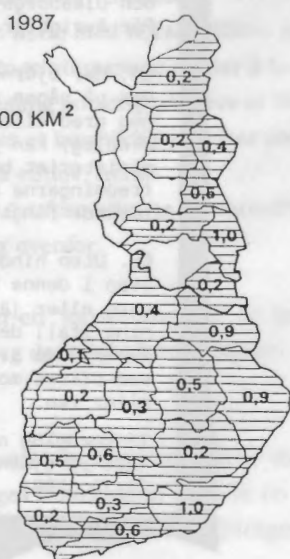
ANTAL
YKSIÖÄ / 1000 KM²

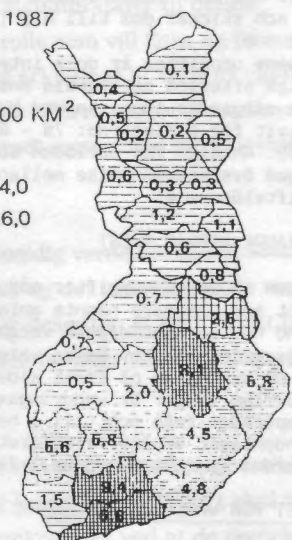
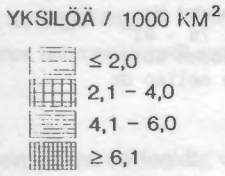
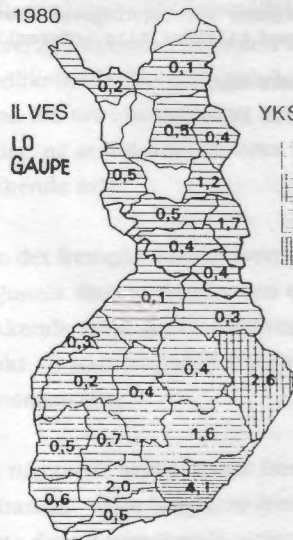
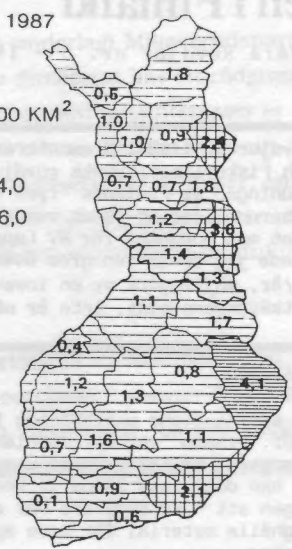
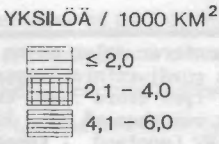
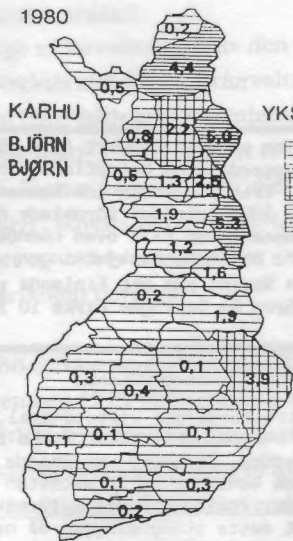
▬ ≤ 2,0

YKSIÖÄ / 1000 KM²

▬ ≤ 2,0

Krister Persson

Ulven i Finland

(Fra Våra Rovdjur nr. 3 - 1989)

I Våra Rovdjur nr 1:1989 presenteras delar av en aktuell rapport (jan.-89) från Vilt - och Fiskeriinstitutets rovdjursforskningsavdelning beträffande antalet och utbredningen av Finlands "fyra stora". Dr. Erik S. Nyholm som sammanställt materialet redovisar en finsk vargstam på 70 - 100 individer fördelade över hela landet med undantag för NV Lappland. I kommentaren till ovan nämnda rapport kallade jag detta "en grov överskattning". Den höga avskjutningen, cirka 30 vargar/år, möjliggörs av en invandring från Sovjet och att Finlands vargstam, efter jaktsäsongens slut, inte är nämnvärt större än Sveriges cirka 10 individer.

HEMLIGT MATERIAL

För att styrka denna uppfattning frågade jag Dr. Nyholm "var de i Finland skjutna vargarna fälls?". Dessa uppgifter ville han dock inte lämna ut med motiveringen att - en forskare har rätt att hemlighålla material för sina egna publikationer.

Prof. Erkki Pulliainen vid Uleåborgs universitet har dock sammanställt dessa uppgifter och skickat dem till mig (se kartorna 1 - 3).

Pulliainens uppgifter är dock inte fullständiga eftersom det totala antalet dödade vargar är lägre än vad Nyholm uppgivit för perioderna: 78 - 81 och 82 - 85. Antalet för perioden 86 - 88 visar god överensstämmelse mellan de båda uppgiftslämnarna.

REPRODUCERANDE VARGAR I ÖST

Tolkningen av dessa uppgifter gör det rimligt att som tidigare nämnts anta att Finland har reproducerande vargar i det östliga gränsområdet. Dessa vargar skjuts då de kommer in på finska sidan gränsen, övriga vargar är vandringsvargar som uppträder från och till i hela landet. Undantaget skulle vara förekomsten i Vieremä (se Våra Rovdjur 1:1989).

ÖKA SKYDDET FÖR VARGEN I FINLAND

Den sista december 1990 går gällande bestämmelser för vargjakt ur tiden. Det är av synnerlig vikt att vi i Sverige inför detta försöker påverka de finska myndigheterna till att öka skyddet för vargen. Händelsen sammanfaller med Dr. Erik S. Nyholms pensionering, vilket betyder att möjligheterna att åstadkomma ett bättre "klimat" för rovdjuren ökar.

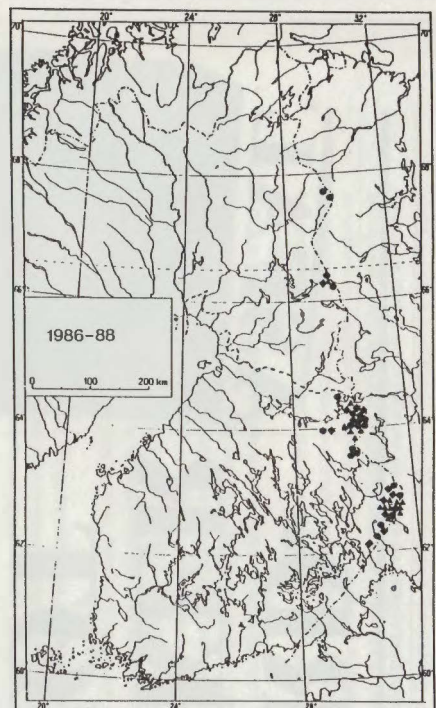
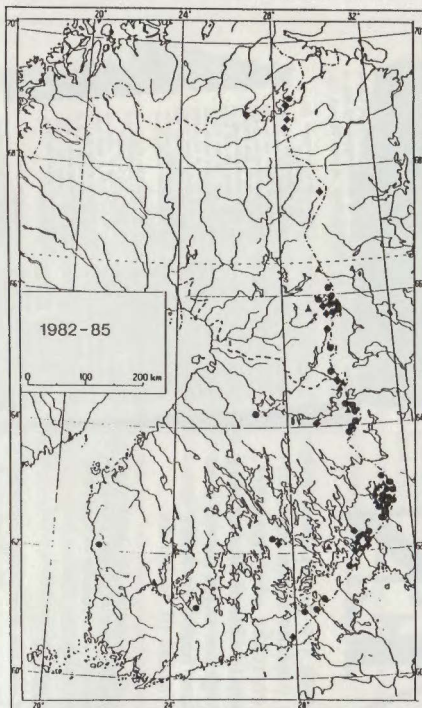
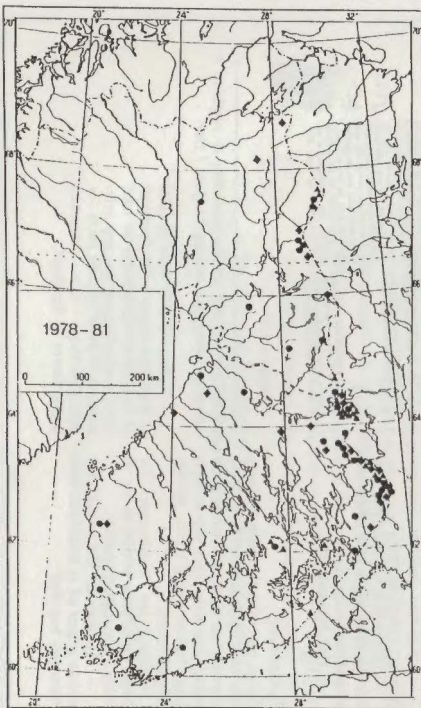
SOVJETISKT VILTSTÄNGSEL?

Beträffande det viltstängsel, som enligt skogsbruksdirektör Gilts från Petrozavodsk, är under uppförande så råder delade meningar om förekomsten av sådana planer. Zoologen Danilov förnekar bestämt detta stängselbygge då han tillfrågades i Trondheim i september 1989.

Jag kommer att fortsätta försöken att nå klarhet angående detta stängsel och återkommer förhoppningsvis framåt jultiden med tillförlitlig information.

Projekt Varg

KRISTER PERSSON

FINLAND

Lokaler där vargar skjutits åren 1978 - 1988.

- hane
- ◆ hona
- ▲ ej fastställt kön

GARD- BRUKER SKJØT ULVEN

En gardbruker i 60-årsalderen fra Sør-Aurdal har tilstått å ha skutt den mye omtalte ulven som forsvant spurlost i juni etter en rekke observasjoner. — Gardbrukeren har i avhør tilstått at han søndag 11. juni ved 8-tiden om morgenen skjøt ulven, som da var inne på eiendommen hans, forteller lensmann Bjørn Storrø i Sør-Aurdal til Samhold.

AV
GEORG MATHISEN

— Mannen gjemte ulven til sent påfølgende søndag kveld. Radiosenderen den var utstyrt med, tok han imidlertid av med en gang. Han kjørte til et avsides sted et par mil unna, og der knuste han den og spredte restene rundt i terrenget, forteller Storrø.

— Natt til mandag senket han så restene av ulven i et skogstjern.

Støvsugde ulvehår

— Tilståelsen kom etter at vi hadde forelagt ham resultatet av en granskning av tekniske bevis. De sikret vi oss på et tidlig stadium i forbindelse med avhør av vitnene, forteller Storrø.

— Hva slags tekniske bevis?
— Det er snakk om hår som vi sikret oss, og det viste seg at de var fra ulven. Hårene sikret vi oss ved å støvsuge en bil.

— Var det flere enn mannen som har tilstått som ble undersøkt så grundig?

— Nei, forsåvidt ikke. Vi konsentrerte oss om ham på grunn av rykter og opplysninger.

Gardbrukeren ble konfrontert med bevisene to ganger. Den andre gangen — i romjulen — valgte han å tilstå.

Har sau

Lensmenn Bjørn Storrø understreker at mannen ikke har noen tilknytning til menneskapene som var ute sammen med lensmann Jan Aune for å lete etter ulven.

— Har han forklart noe om hvorfor han skjøt den?

— Grunnen er vel oppstyret som var om ulven og at den hadde angrepet sau.

— Har han sau selv?

— Ja.

Erstatning

Saken mot ulve-skytteren oversendes nå til politimesteren, og etter det som har vært praksis i lignende saker, kan han vente seg et forelegg. Nekter han å vedta, går saken til retten.

I tillegg har Direktoratet for Naturforvaltning varslet at de vil sette fram erstatningskrav.

— Har mannen gitt uttrykk for at han angret på at han skjøt, eller forsvarer han det?

ASFALL

— EØ kan si ulven oppfrette seg. Men samtidig er det kanskje ikke så rart likevel. Det

AV SVERRE YIGGEN

Det var han og sønnen Stein Erik som avisen Samhold miste ta kontakt med for å få fastslått om det dreide seg om en ulv.

— Vi kunne så fast at det etter det lignet så mye på en ulv som det nordvestnorske kan gjøre fast såpass sikkert at den var ulv, sier Stein Erik Bredvold.

Bildene som ble tatt på Gjevik, er noe mange har drømt om i flere østlender på bytiedyr er aldri tatt i aksjon er tatt fra fly over Finnmark. Bredvold-karene mener det kanskje ville vært enda litt givende med et bilde av en ulv i sitt reise-element, i skogen, men kan på den annen side ikke få full-

— Vi ser på dyret at det har de typiske ulvetrekkene. Bildet der den står helt oppreist, høybeint og med rompa underkanten mellom beina, er kanskje det aller beste i serien, sier Stein Erik Bredvold.

— Så dere var egentlig såde i tvil om si dette var ulv?

— Nei, dere kan ikke ha vært noen hund. Selvsagt må en holde tuden nå en skal gi svar på slike spørsmål, ha i bakhodet at det kan være noe annet enn det en dera eller. Men dette gangen tror jeg bestemt at vi kan være temmelig sikre.

Ulstatt

— Nå vil vel alltså noen hevde at faktum er denne ulven gikk på veggen og spiste brødtivert mens den hånda på en fortpasserende, Bredvold.

beviser at det er halvramme dyr, og at de er utplusserte?

— Det vil sikkert bli sagt, men det får så være. For oss som har fulgt med på dette i alle år, vært ute i skog og mark og sett på dyrene adferd, er det ikke sensasjonelt. Det er heller ikke sensasjonelt, men ikke utrolig. En skal huske hele livet, i folk har de alltid en leder, og blir så et dyr utstøtt. Her de ikke denne ledere tenger. Da kan det komme perioder med litt uakk og merkelig oppførsel. Som i dette tilfellet, sier Karl Bredvold.

En veterinær har ringt oss og bodd folk være varselomme fordi ulven kanskje kan ha rabies?

— Det kan ikke vi uttale oss om. Nå tror vi det er mest sannsynlig at dette er et ungt dyr som kommer fra vårt distrikt. Det er ikke ynglet på andre steder i Skandinavia. Og kommer den herfra, er nok faren for rabies heller liten, sier Bredvold-karene.

Balansegang

— Hvordan er det for dere å skulke uttale dere ganske ofte om slike ting, at så dette er ulv eller dette er det ikke?

— Vi må bare være så nøkterne som mulig. Et det en rev sier vi det er en rev. Et det en ulv, sier vi det er en ulv. Vi er så nøkterne som mulig. Vi oppgir et ikke å ta standpunkt til annet enn å få fast det vi mener og tror, eller det vi er sikre på. Og etter alle år med slike oppdrag, mener vi selv at vi kan en viss peiling. Og med såpass gode bilder som det handler om denne gang, ja, rent ut fantastisk gode bilder, var det ikke så vanskelig, sier viltkeperne på Kjelmyra, Karl og Stein Erik Bredvold.

lve.

igs

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

1989

ULVEN ER DØD: «Ulve-mysteriet» er oppklart e ulven om morgenen søndag 11. juni i fjor.

— Vi kan vel si litt både og. Det er klart han angret i den forstand at han innsner konsekvensene med hensyn til villet og for seg selv. Kanskje er dette også en form for affekthandling, sier lensmann Bjørn Storrø til Samhold.

Med dette lille tilbageblikket på året som gik, ønsker vi alle vore medlemmer et forsinket
Godt nytår!
Kåsen styret

STYRET

Leder	Paul Granberg, 2620 Follebu, priv. 062-20006
Sekretær	Roar Solheim, Boks 3495, 0406 Oslo 4 priv. 02-183585
Kasserer	Jon Bekken, H. Hårdrådes v. 4, 2322 Ridabu priv. 065-26984
Redaktør	Hilde Aaseth, Solhaug, Holakryset, 2312 Ottestad priv. 065-78356 arb. 065-27540
Styremedl.	Bjørn Tore Bækken, mobil 094-92423 Sliperivn. 4, arb. 062-66065 2600 Lillehammer helg 064-50073
	Morten Bilet, Slengåsen 7, priv. 06-879439 2020 Skedsmokorset arb. 02-160010
	Bjarne Enger, Flinterud, 2145 Galterud priv. 066-67664
Vararepr.	Arne Flor, G. Knudsens v. 36, 4815 Saltred priv. 041-31695
	Geir Sjøli, Furusvingen 33, 2164 Skogbygda priv. 06-908535
	Yngve Kvebæk, Maridalsvn. 225 C, 0467 Oslo 4 priv. 02-221179
	Hans-Jørgen Wallin Weihe, Thorstadvei 6, 2600 Lillehammer priv. 062-58394

Lokalkontakter

(i tillegg til styret)

Nord/Midt-Troms

Hans Prestbakmo
Trollbakken 6
9220 Moen
j/p 089-31324

Sør-Troms

Ole Halvorsen
Straumen
9410 Borkenes
p 082-92492

N-Trøndelag

Svein Georg Hove
c/o R.Kvelstad
Høydingvn. 55
7700 Steinkjer
p 077-62559
j -66279

Ottadalen

Per Bådshaug
Boks 155
2686 Lom
p 062-11418

Land/Valdres

Geir Heitomt
Bygdinvn. 6
2900 Fagernes
p 063-60120

Øvre Romerike

Geir Sjøli
Furusvingen 33
2164 Skogbygda
p 06-908535

Nedre Romerike

Nils Ivar Vestby
Jærnebanevn. 12
1920 Sørumsand

Buskerud

Ulf Myrvold
Råmberg landpost
3600 Kongsberg
p 03-762482

Aust-Agder

Arne Flor
Gunnar Knudsens v 36
4815 Saltrød
p 041-31695

Finnmark

Hans Dransfeldt
9930 Neiden
p 085-96307

Nord-Heigeland

Tom Eirik Ness
Almenningen 14
8614 Ytteren
p 087-68821
j -51047

Trollheimen

Morten Ree
7332 Løkken
p 074-96391

Røros

Tom Johansen
Skjevdaalen
7460 Røros
p 074-12230

Nord-Østerdal

Hans J. Engan
2500 Tynset
p 064-80440

Elverum

Burny Iversen
Nordborgvn. 7
2400 Elverum
p 064-13851
-11800

Kongsvinger

Ole-Johnny Myhrvold
Soleiebakken 62
2200 Kongsvinger
p 066-14036

Eidsvoll/Hurdal/Nannestad

Hallgeir B. Skjelstad
2090 Hurdal
p 06-989041

Maridalen

Viggo Røe
Kasa, Maridalen
0890 Oslo 8
p 02-691747
j -426570

Vestfold

Jørn Thollefsen
Hagtvedt
3270 Nanset
j 034-99500

Sør-Trøndelag

Jon Østeng Hov
7480 Ålen
p 074-15477

Møre og Romsdal

Gunnar Godø
N. Windsv. 6
6009 Ålesund
p 071-37117

Sogn og Fjordane

Anne Rudsengen
Postboks 72
5881 Kaupanger

Hordaland

Rune Olav Vetås
Harikollen 6
5088 Hjelkeråen
j 05-239089
p -185282

Rogaland

Svein Efteland
Boks 190
4060 Kleppe
j 02-421107
p -483347

Vest-Agder

Elvind Mauland
4653 Hægeland
j 042-22265

RETURADRESSE:

Foreningen Våre Rovdyr

Postboks 17

2420 Trysil

